

A 2106

Hornyánszky Aladár
Bratislava

Fordításrészletek
az
Újszövetségből.

I.

Az első levél a tesszalónikabeliekhez.
A Héber-levél.

BRATISLAVA
1936.

Ára: 5 Kč.

✓
Kedves tavírsámjauk

Dr Montock Károlynak
szíves megemlékezésül

Budapest, 1936. T. 20

Koronyásfalvi

A 2106

Hornyánszky Aladár
Bratislava

Fordításrészletek
az
Újszövetségből.

I.

Az első levél a tessalonikabeliekhez.

A Héber-levél.

Bratislava

1936.

Leltározva
1998.

Különlenyomat
az
„Evangélikus Lap“-ból.

A 2106

LELTÁR
2013

EHE Könyvtára

KONTSEK K
adománya

Kosmos Nyomdai Műintézet, Galánta.

NY 10
1871

A természettudományokhoz

10. évfolyam

D. Jamnickij

Jánosnak

ajánlva

Leltározva
1998

Handwritten text, possibly a signature or name, appearing upside down.

A 2106

LELTAR
2013

KEK Könyvtára

KONTSEK K
adomány

Magyar Nyelvi Múzeum, Győr

A tesszalonikaiakhoz írott első levél.

- I. 1. Pál és Szilvánusz és Timoteusz a tesszalonikaiak gyülekezetének, akik közösségben vannak Istennel, az Atyával, és az Úr Jézus Krisztussal.

Kegyelem nektek és jólét!

A gyülekezet alapítása.

Pál hálát mond a gyülekezetért.

- I. 2. Köszönetet mondok Istennek mindnyájatokért mindenkoron, ahogy imáiban említést teszek rólatok. Szüntelenül emlegetem Isten és a mi Atyánk előtt, hogy „hitetek” munkálkodó és „szeretetetek” buzgó és „reménykedétek” a mi Urunk a Jézus Krisztusban kitartó.
4. Tudom azt is, Istentől kedvelt testvéreim,
5. hogy ki vagytok „választva”. Mert amikor „az isteni üzenetet” közöltem veletek, akkor nem csupán a beszéd hatott, hanem „a csodás erő” és a szent lélek és „a teljes bizonyosság” is. Aminthogy magatok is jól tudjátok, hogy minő voltam közöttetek a ti javatokra.
6. Követtétek is az én példámat és az Úrét! El is fogadtátok az ígét nagy szenvedés közepette azzal az örömmel, amelyet a szent lélek okoz.
7. Ilyenformán mintaképe vagytok az összes hívőknek Macedoniában és Görögországban.

8. Mert töletek visszhangzik a prédikáció az Úrról nem csak Macedoniában és Görögországban, hanem mindenütt közismeretessé vált keresztyénségtek úgy, hogy erre egy szót se kell vesztegetnem.
9. Hisz mindenfelé beszélnek rólam, minő volt tevékenységem kezdete nálatok és hogyan fordultatok a bálványoktól el az Istenhez, hogy rabszolgái legyetek az élő és valóságos
10. Istennek, meg hogy várva várjátok az ő fiát az égből, akit feltámasztott a halottakból, Jézust, aki megszabadít minket az eljövendő ítélettől.

Pál működése Tesszalonikában.

- II. 1. Mert magatok is ismeritek, testvéreim, tevékenységem kezdetét nálatok, hogy az nem volt erő hijján. Hanem miután előzőleg szenvedéseket kellett eltűrnöm és bántalmakat elviselnem, amint tudjátok, Filippiben, Istenemtől elhíva bátran nekiálltam, hogy hirdessem „az isteni üzenetet” — sok küzdelem közepette.
3. Intő beszédem nem eredt tévhitből, sem tisztátalan érzületből, sem csalárd szándékkal nem mondtam azt. Hanem amint méltónak talált Isten, hogy megbízzon a missziói munkával, úgy is beszélek. Nem keresem emberek tetszését, hanem az Istenét, „aki felkutatja a mi gondolatainkat.”
5. Nem is álltam elő soha hízelgő beszéddel, amint magatok is tudjátok, sem pedig leplezett haszonleséssel, amire Isten a tanum.
6. Nem is kerestem kegyet emberektől, sem töletek, sem másoktól.
7. Bár ugyan megterhelhettelek volna, mint a Krisztus „apostola”. E helyett csupa gyöngédség voltam közöttetek, mint mikor az anyja ápolja a maga szülőtteit. Ép így vonzódtam
- 8.

- hozzátok és gyönyörűségemet leltem abban, hogy odaadhattam nektek az isteni „öröm-üzenetet“, nem csak, hanem akár az életemet
9. is, annyira megszerettelek titeket. Hisz emlékeztek még, testvéreim, mennyit fáradtam és erőlködtem! Éjjel-nappal dolgoztam csak azért, hogy ne legyek közületek valakinek terhére, így hirdettem néktek „az isteni örömhírt.“
 10. Ti vagytok a tanuim és maga az Isten, hogy mily istenesen, igazságosan és tisztességesen
 11. bántam veletek, akik hívőkké lettetek! Amint-hogy azt is tudjátok, hogy minden egyest közületek
 12. tek akár csak az atya saját gyermekeit, hogyan intettelek és buzdítottalak és esküvel felhívtalak, hogy éljeteK úgy, ahogy azt az Isten kívánja, aki meghívott titeket a maga országába és a maga hasonlatosságára.

A gyülekezet sorsa.

Ellenséges támadások.

- II.13. Ép ezért én is hálát adok szünetlenül az Istennek, hogy átvettétek az Isten ígését, amelyet tőlem hallottatok és elfogadtátok azt. Nem mint holmi emberi beszédet, hanem valóságos Istenigét, amely mutatja is hatását nálatok, akik hívőkké lettetek.
14. Mert ti, testvéreim, példáját követitek Isten gyülekezeteinek, amelyek Júdában hívei a Krisztus Jézusnak. Hisz nektek is ugyanazt kellett elszenvednetek saját honfitársaitoktól, amit nekik a zsidóktól.
15. Ezek ölték meg az Úr Jézust és a prófétákat is! Ezek kergették ki engem, nem is élnek Isten tetszése szerint és gyűlölik az
16. összes embereket, amikor meg akarnak akadályozni, hogy a pogányoknak hirdessem „az isteni üzenetet“, hogy elnyerjék az örök

életet. Be akarják tölteni folytonosan bűneik mértékét. De rájuk is szakadt a büntetés mindmáig!

Pál óhaja és öröme.

Pál vágyódik a gyülekezet után.

- II. 17. Én pedig, testvéreim, amikor elárzulva éreztem magam nélkületek ideig-óráig, hogy nem láthattalak, bár folyton rátok gondoltam, mindenkép azon igyekeztem, hogy megint láthassalak, annyira kívánkoztam utánatok.
18. Azért hozzátok akartam menni, én Pál, egyszer is másszor is, de utamat vágta a sáfán.
19. Mert ki táplálja reményemet, szerez nekem örömet és „koszorút“, amelyre igényt tartok — avagy nem ti is, majdan a mi Urunk a
20. Jézus előtt, amikor visszatér? Valóban ti vagytok az én dicsőségem és örömöm!
- III. 1. Ezért, amikor már nem bírtam türelemmel, jónak láttam, hogy magamra maradjak Aténben és elküldjem Timoteuszt, testvéremet és az Istennek szolgáját a keresztyén misszió elvégzésében.
- Hadd erősítsen titeket és buzdítson, hogy
3. legyetek tovább is hívők és senki meg ne inogjon a mostani bántalmazások közepette. Hisz jól tudjátok magatok, hogy szenvedésre vagyunk rendelve.
4. Amikor nálatok voltam, már akkor megmondottam, hogy szenvedni fogunk — ami
5. úgy is történt, tudjátok jól. Amikor hát nem bírtam tovább türelemmel, elküldtem őt, hogy meggyőződjék keresztyén voltotokról, hogy vajjon a „megkisértő“ nem csábított-e elpártolásra és hogy fáradságom nem vált-e semmivé.
6. De most visszatért Timoteusz hozzám tőletek és jó hírt hozott nekem hithűségetekről és hogy szerettek engem és hogy jó em-

- lékezetben tartotok mindig, — kívánkoztok is engem látni egész úgy, ahogy én titeket.
7. Ettől egészen felbuzdultam rajtatok, testvéreim, mindenféle nyomorúságom és szenvedésem dacára azért, mert hitetekben hívek
 8. maradtatok. Most egészen feléledek, ha ti szilárdan állotok, mint keresztyének.
 9. Ugyan minő köszönettel viszonyozhatnám (Istennek) érettetek mind azt az örömet,
 10. amit érzek miattatok, Istenem előtt? Akihez éjjel-nappal buzgón könyörgök, hogy megláthassalak titeket és amiben keresztyénséget még „fogyatékos”, kiegészíthessem.
 11. Maga az Isten, a mi Atyánk, és Jézus, a mi
 12. Urunk, egyengesse utamat hozzátok! Titeket pedig az Úr növeljen és gyarapítson, hogy szeressétek egymást és mindenkit úgy, ahogy
 13. én szeretlek titeket! Erősítse is érületeteket, hogy az tisztességes legyen és szentséges Isten, a mi Atyánk ítélete szerint, amikor majd visszatér a mi Urunk Jézus mind az ő angyalaival.

Pál kioktatja a gyülekezetet.

A fogvatkozások.

- IV. 1. Folytatólag már most, testvéreim, kérlek és felhívlak mint keresztyéneket, hogy amint hallottátok tőlem, hogy mikép kell oly életet folytatnotok, amely Istennek tetsző — ám-bár ily életet éltek is — mindinkább töké-
2. letesedjete. Hiszen tudjátok, hogy minő parancsokat közöltem veletek, amelyeket az Úr Jézus adott.
 3. Isten ugyanis épp azt akarja, hogy „szent” állapotban legyetek.
Óvakodnotok kell tehát „a paráználkodástól.”
 4. Tudnia kell mindegyiknek közületek, hogy meg is nyerje a maga hités „edényét” szentséges

5. viselkedéssel és megbecsüléssel, nem pedig érzéki szenvedéllyel, miként „a pogányok is, akik nem ismerik az Istent.“
6. Nem is szabad valakinek „becsapnia“ vagy rászédnie az adás-vételnél keresztyén testvérét. Mert „az Úr megtorol“ minden effajta visszaélést. Ezt már nálatok megmondottam és példákkal bizonyítottam.
7. Mert Isten nem azért hívott meg minket, hogy beszennyezzük magunkat, hanem hogy
8. „megszenteltek“ legyünk. Ennek folytán aki „lebecsül“, nem embert becsül le, hanem az Istent, „aki az ő szent szellemét is adta belétek.“
9. Ami meg „a testvéri szeretetet“ illeti, nincs is szükségetek, hogy arról írjak. Hisz maga Isten tanított rá, hogyan szeressétek egymást.
10. Gyakoroljátok is azt az összes testvérekkel, akik egész Macedoniában vannak.
Felhívlak titeket, testvéreim, hogy mindinkább
11. tökéletesedjete. Kiki tartsa becsületbeli dolgának, hogy békésen viselkedik. Amellett végzi a maga munkáját és saját kezével dolgozik úgy, ahogy meghagytam volt nektek.
12. Ezzel becsületet szereztek a kívül állók előtt és nem szorultok senkire.

Az elhaltak sorsa a Krisztus visszatérésekor (1. kérdés).

- IV. 13. Nem akarom, hogy tudatlanságban maradjatok, testvéreim, azok sorsát illetőleg, akik mint keresztyének hűnytak el. Nehogy szomorkodjatok akárcsak a pogányok, akiknek nincs reménységük.
14. Mert miután hisszük, hogy Jézus meghalt és feltámadott, épúgy (hisszük, hogy) az Isten azokat, akik Jézus „közvetítésével“ hűnytak el, vele együtt fogja vezetni (visszatérésekor az új birodalomba).

15. Mert azt mondom nektek és pedig az Úr egy nyilatkozata értelmében, hogy mi, akik életben leszünk, akik „megmaradunk“ az Úr visszatéréséig, semmikép se fogjuk megelőzni
16. az elhúnytakat. Miután majd a „parancsszó“ elhangzott, „az arkangyal“ kiáltása hallatszott, az isteni harsona megszólalt, maga az Úr le fog ereszkedni az égből, akkor akik mint keresztyének haltak meg, először is fel fognak
17. támadni. Csak azután fogunk mi, akik életben vagyunk és „megmaradtunk“, egyidejűleg velük együtt a magasba lendülni felhőkön a levegőbe, hogy elébe menjünk az Úrnak és így mindenkoron az Úrral együtt leszünk.
18. Vigasztaljátok tehát egymást azzal, amit most elmondottam!

A Krisztus visszatérésének ideje (2. kérdés).

- V. 1. Ami „az időt és határozott időpontot“ illeti, nincs szükségetek, hogy arról irjak.
2. Hisz magatok jól tudjátok, hogy „az Úr
3. napja úgy jön, mint a tolvaj éjszaka“. Amikor némelyek azt gondolják: „békében vagyunk és biztonságban“ — akkor hirtelen rájuk jön a romlás épúgy, mint a szülőgörcs a terhes asszonyra és semmikép se találunk menekülést.
4. Ti pedig, testvéreim, nem jártok „sötétben“, hogy „az Úr napja“ mint a tolvaj meglephetne titeket. Mert mindnyájan a világossághoz tartoztok és a nappalhoz. Nincs közünk sem az éjszakához, sem a sötétséghez. Ne aludjunk tehát, mint a többiek, hanem virrasszunk és
7. legyünk éberek! Mert akik alszanak, azok „éjjel“ alszanak és akik bódultak, azok éjjel
8. bódultak. Mi pedig, akiknek a „nappallal“ van dolgunk, legyünk éberek!

Öltsétek fel a páncélt, amely a hit és a

- szeretet és a sisakot, amely a remény az örök életben! Mert Isten nem rendelt minket kárhozatra, hanem arra, hogy mienk legyen az örök élet. Ezt a mi Urunk a Jézus Krisztus szerezte meg, aki meghalt értünk, hogy akár élve, akár halva együttesen vele örökre éljünk.
11. Azért buzdítsátok egymást, építsétek is egyik a másikat! De hisz ezt úgy is megteszitek.

A közös élet.

- V. 12. Kérlek titeket, testvéreim, tartsátok tiszteltben azokat, akik éreftetek fáradnak és akik veletek, mint keresztyénekkal foglalkoznak és titeket figyelmeztetnek! Becsüljétek meg őket kitüntető szeretettel a munkáért, amit végeznek. Tartsatok békét egymás között!
14. Felhívlak titeket, testvérek, figyelmeztessétek az engedetleneket, bátorítsátok (buzdítósátok) a kishitűeket, fogjátok pártját a gyengéknek! Legyetek türelmesek mindenkivel szemben!
15. Vigyázzatok, hogy közületek senki rosszal rosszal ne fizessen senkinek. Hanem mindenkor a jót gyakoroljátok egymással szemben és mindenkivel szemben!
16. 17. Legyetek mindig vidámak, folyton imádkozzatok, mindenért mondjátok hála! Mert így akarja Isten veletek, akik keresztyének vagytok.
19. 20. A szellemet ne fojtsátok el! Az értelmes szónoklatot ne kicsinyeljétek le!
21. Mindent vizsgáljátok meg (mint a pénzváltó),
22. a jót tartsátok meg! Minden rosszfajtától óvakodjatok.
23. Maga az Isten, aki jólétet ad, tegyen titeket „tökéletes isteni tulajdonná“. A ti töké-

- letes szellemetek és lelketek és személyiségek maradjon meg sértetlenül a mi Urunk a
24. Jézus Krisztus visszajöveteléig. Megbízható az Isten, hogyha meghívott titeket, ezt is megcselekszi.

Befejezés.

- V. 25. Testvérek, imádkozatok érettem is!
26. Köszöntsétek az összes testvéreket szent csókkal!
27. Az Úrra kérlek, olvassátok fel a levelet az összes testvéreknek!
28. A kegyelem, mely Urunkban a Jézus Krisztusban jelent meg, legyen veletek!

A Héber-levél.

Előszó.

»A fiú.«

- I. 1. Sokszorosan és sokféleképen nyilatkozott meg régente az Isten az elődöknek a prófétákban: a mostani korszak befejeztével pedig megnyilatkozott nekünk „a fiúban.“

Őt tette volt Isten birtokosává mindeneknek, ő általa teremtette is a mindenséget; ő volt „a mennyei dicsfény visszképe“ és az isteni lényeg képmása; ő tartotta fenn a mindenséget mindenható szavával.

Miután pedig megliszfulást szerzett a bűnöktől, „leült jobbjára“ a Hatalmas Istennek a magasságban.

4. Maga ekként annyival áll felette az angyaloknak, amennyivel náluk különb méltóságnak van birtokában.

»A fiú« és az angyalok.

(Bizonyítékok a Szentírásból.)

- I. 5. Mert ugyan melyik angyalhoz mondotta az Isten valaha:
„fiam vagy te,
én adtam életet ma néked,
avagy más helyen:
„atyja leszek néki s ő nekem fiam lesz.“
6. Akkorra pedig, amikor Isten ismét elhozza a világba „az elsőszülöttet,“ azt mondja az Írás:

- „boruljon térdre őelőtte
Istennek minden angyalserege!“
7. Az angyalokról viszont azt mondja:
„ki angyalit teszi fúvó szelekké
és szolganépét villámló tűzekké.“
8. „A fiúról“ meg azt mondja az Írás:
„trónuscd, ó Isten,
mindörökre tartó
s igazság jogara
királyi jogarod;
szeretfél igazat,
gyűlöltél gonoszat,
ezért felkent téged,
ó Isten, Istened
vígság olajával
társaid fölébe.“
- 9.
10. Azután meg:
„te vetéd, ó Uram,
alapját a földnek
és a mennyek a te
kezed alkotása;
ezek elpusztúlnak,
te pedig megmaradsz —
s ezek mint a köpeny
rég ócskává lesznek
- 11.
12. s akár a palástot
összehajtod őket,
akár csak a köpeny
akként megváltoznak —
s te meg ugyanaz vagy
s éveidnek száma
soha nem ér véget.“
13. És ugyan melyik angyalhoz mondotta valaha
az Isten:
„ülj a jobbom mellé,
ameddiglen teszem
ellenségeidet
számolyul lábadnak.“

14. Avagy nem szolgálattelvő szellemek-e vala mennyien az angyalok, hogy végrehajtsák a felsőbb parancsot, elküldve azoknak javára, akiknek „a szabadulást“ kell majdani birtokba venniök ?

Intelem.

- II. 1. Ép azért a legfokozottabb mértékben kell ügyelnünk arra, amiről hirdetésből értesültünk, nehogy a romlás árja elragadjon.

A mózesi törvény és „a szabadulás.“

2. Mert ha már a mózesi törvény, amelyet pedig csak angyalok hirdettek ki, szigorúan érvényes volt és bárminő félrelépés és engedetlenség megkapta a maga megtorlását: hogyan tudnánk menekülni mi, ha ilyen nagy „szabadulást“ semmibe se vennénk ?

Először is az Úr hirdette azt, majd akik hallották, számunkra szigorúan érvényessé

4. tették. Egyuttal az Isten is bizonyosságot tett róla jelenségekkel és csodákkal és mindenfajta túlvilági erőkkkel, meg a szent lélek adományaival, amelyeket kioszt jótetszése szerint.

»Mindent alárendelt neki a jövővilágban.«

- II. 5. Azután meg nem angyaloknak „rendelte alá“ Isten a világot, tudniillik a jövődöbelit, pedig hisz ép erről van szó.

6. Bizonyosságul szolgál erre, hogy valaki egy helyen ezt mondja:

milycsodás „az Ember,“
hogy gondoltál rája,
vagy „az Emberfia,“
hogy törődted vele!

7. helyezted egy kissé az angyalok alá, — fenséggel és dísszel megkoszorúztad őt,
8. mindent lábainak alája rendeltél.“

Ha pedig Isten „mindent alárendelt” neki,
akkor semmit se hagyott nem „alárendelve.”

A szenvedő Krisztus.

- II. 8. Most persze még nem látjuk, hogy neki „minden alá van rendelve.”
9. Hanem előttünk van Jézus, aki „egy kissé az angyalok alá lőn helyezve” s azzal, hogy elszenvedte a halált, „nyert fenséggel és dísszel ékes koszorút.” Mert az Isten kegyelme folytán neki kellett mindenkiért meg-
10. ízlelnie a halált. Úgy illett ugyanis az Istenhez, akinek szolgálatára van a mindenség és aki teremtette a mindenséget, hogy amikor sok „fiút” juttatott a megdicsőüléshez, Jézust, aki „szabaduláshoz” vezérli őket, szenvedések árán tegye „tökéletessé.”

A testvérek.

- II. 11. Hiszen az, aki Istennek szentel másokat és azok, akik Istennek vannak szentelve, egy személytől (atyától) valók valamennyien. Ép ezért Jézus nem restelli őket „testvéreknek”
12. szólítani, amikor azt mondja:
„hirdetem nevedet
az én testvérimnek,
a gyülekezetben
téged magasztallak;”
13. majd ismét:
„én fogom ő belé
bizalmamat vetni;”
avagy pedig:
„itt vagyok én magam
s a gyermekek, kiket
Isten adott nékem.”
14. Minthogy pedig „a gyermekek” közösen emberek vérből és húsból, ő maga ugyanolyanformán részt kapott ezekből. Még pedig

- azért, hogy kereszthalálával megsemmisítse azt, aki az örök halálnak okozója, vagyis az
15. ördögöt. Azután, hogy „megszabadítsa“ azokat, akik egész életükön át a haláltól félve
 16. rabszolgasorsra jutottak. Mert hisz valójában nem az angyaloknak, hanem „Ábrahám utódainak viseli a gondját.“

A résztvevő és bizalomra érdemes főpap.

- II.17. Igy hát minden tekintetben „egyformává“ kellett lennie „a testvérekkel“, hogy résztvevő és bizalomra érdemes „főpap“ lehessen az Istennek szóló dolgokban, amikor kiengesztel
18. teli a népnek bűneit. Mert azzal, hogy maga szenvedett, midőn csábításoknak volt kitéve, képessé vált, hogy segítsen azokon, akik csábításoknak vannak kitéve.

Intelem

- III.1. Ennek folytán, Istennek szentelt testvérek, társai a mennyei meghívásnak, vegyék szemügyre azt, akit Isten küldött és a főpapot, akiről hitvallásunk beszél, a Jézust!

Mózes és Jézus.

2. „Bizalomra érdemes“ ő teremtetője előtt, amint-hogy az volt „Mózes“ is „Istennek egész
3. házanépében.“ Azonban őt Mózes felett annyival több fenség kell hogy megillesse, a mennyivel „a ház népénél“ több megbecsülés
4. jár ki annak, aki azt „felszereli.“ Mert minden „háznépet“ valakinek „fel kell szerelnie,“ aki pedig mindent „felszerel,“ az az Isten.
5. Mózes is tehát „bizalomra érdemes volt Isten egész házanépében,“ de csak mint „szolga,“ hogy bizonyoságot tegyen arról, amit törvény-
6. képpen kellett majd közölni; Krisztus azonban „bizalomra érdemes“ mint „fiú“ „a maga házanépe felett.“ Az ő „házanépe“ mi va-

gyünk feltéve, hogy a bizodalmat és a reményt, amelyre igényünk van, kitartóan mindvégig megőrizzük.

A zsidók intő példája.

7. Ezért amint a szent lélek mondja :
„máma, amikor
halljátok a hangját,
8. ne makacskodjatok,
mint a lázadásakor,
az nap, hogy a pusztán
kitört a pártütés,
9. hol pártot ütöttek
a ti apáitok,
hogy próbát tegyenek, —
10. bár látták tetteim
negyven éven által;
azért megúáltam
az effajta népet
s gondoltam: „az eszük
folyton csak megbomlik,
maguk nem ismerik
szándékaim útját“ —
11. úgy hogy megesküdtem
haragom hevében:
„nem fognak bemenni
az én nyugalmamba!“
12. Vigyázzatok, testvérek, nehogy valaki közületek gonosz értelművé váljék hűtlenségévé! olyformán, hogy elpártol az élő Istentől!
13. Hanem buzdítsátok önmagatokat napról-napra, ameddig még tart „a máma,“ hogy senki közületek ne legyen „makacssá,“ amikor el-
14. hagyja magát bolondítani a bűntől. Mert a Krisztusnak társai lettünk, ha ugyan a bizonyosságot, amelyet kezdetben tápláltunk, mindvégig kitartóan megőrizzük.

Az idézett zsoltár magyarázat

15. Ha azt mondja az idézett szentírási hely :
„máma, amikor
halljátok a hangját,
ne makacskodjatok,
mint a lázadáskor“ —
16. (kérdem) ugyan kik voltak azok, akik bár
„hallottak,“ mégis „fellázadtak?“ Nemde
mindazok, akik kivonultak Egiptomból Mózes
vezetése alatt?
17. És kiket „útált meg negyven éven által?“
Nemde azokat, akik vétkeztek s akiknek
„hullái a pusztán heverték?“
18. És kiknek „esküdt meg, hogy nem fognak
bemenni az ő nyugalomába?“ Bizonytalán
azoknak, akik engedetlenkedtek.
19. Csakugyan úgy látjuk a történetekből, hogy
nem tudták „bemenni“ azért, mert hűtlenek
voltak.

„Bemenetel a nyugalomba.“

- IV. 1. Féltve kell tehát arra gondolnunk, nehogy
most, amikor „az ígéret“ még mindig fennáll
és még „be lehet menni az ő nyugalomába“,
valakiről közületek úgy lássék, hogy kima-
radt.
2. Mert „az isteni örömezenet“ nekünk éppen
úgy szól, mint azoknak. De a kijelentés,
amit „hallottak“, azoknak semmit se hasz-
nált, mert nem kapcsolódott össze hűséggel
3. azok részéről, akik „hallották“. Azonban
„bemegegyünk a nyugalomba“ mi, akik hívők
lettünk, amint az Irás is mondja (a zsidókról):
„úgy hogy megesküdtem
haragom hevében:
„nem fognak bemenni
az én nyugalomomba.“

Isten nyugalma.

Bizonyos, hogy „a munkák“ (az Isten részéről) a világ teremtésével véget értek.

4. Hisz azt mondja valahol a hetedik napról (a Szentírás): „és megnyugodott Isten a hetedik napon minden munkájától.“ Itt meg az áll:

„nem fognak bemenni
az én nyugalomba“.

A „máma“ értelme.

6. Minthogy tehát hátra van még, hogy bizonyos emberek „oda bemenjenek“, viszont akik először kapták „az üzenetet“, nem „mentek be“, mert engedetlenek voltak, Isten megint bizonyos napot, újabb „mát“ állapít meg és teszi ezt azzal, hogy hosszú-hosszú idő múlva (Mózes után) Dávid útján azt mondja, amint már előzőleg idéztük:

„máma, amikor
halljátok a hangját,
ne makacskodjatok!“

8. Mert ha már Józua őket „nyugalomhoz“ juttatta volna, akkor Isten nem beszélne mások, későbbi napról.

„A szombati nyugalom.“

9. Ennek folytán fennmarad az Isten népe számára „a szombati nyugalom“. Mert aki „bemelegy az isteni nyugalomba“, az „megnyugszik a maga munkájától“ is, úgy amint „Isten a magáétól“.

11. Igyekezzünk tehát „bemenni“ abba a „nyugalomba“ akként, hogy ne adjon valaki példát, hogyan jut a kárhozatra azért, mert engedetlen volt.

Az Isten ígéje.

12. Mert az Isten beszéde él és erelepszik és élesebb, mint bármely kétélű kard és ke-

- resztülhatol, míg nem szétválasztja a lelket és a szellemet, a csuklókat és a velőt; és képes megítélni az ész megfontolásait és gondolatait. A teremtmények közül semmi sincs elrejtve Isten előtt. Minden pusztán és nyíltan szeme előtt van annak, akinek számadást kell hogy majdan adjunk.

A keresztyének főpapja.

- IV. 14. Minthogy tehát „magasztos“ főpapunk van, aki keresztyülment a mennyeken, Jézus, Istennek „a fia“, azért ragaszkodjunk a hitvalláshoz.

A „résztvevő“ főpap.

15. Hiszen nincsen olyan főpapunk, aki nem tud együttérezni a mi fogyatkozásainkkal, hanem olyan, aki csábításoknak volt kitéve minden tekintetben egyformán, csak — hogy bűn nélküli volt. Járuljunk tehát bizalommal a kegyelmes Isten trónusához, hogy szeretetet leljünk és kegyelmet találjunk, amikor segítségre van szükség kellő időben.

Emberek javára.

- V. 1. Mert minden főpap, aki emberek sorából való, emberek javára van rendelve az Istennek szóló dolgokban, hogy bemutassa a vértelen és véres áldozatokat a bűnökért. Enyhén is tudja megítélni a vétkeseket és tévedőket, minthogy maga is fogyatkozással terhelt és ennek okáért tartozik, amint a népért, úgy önmagáért is áldozatot bemutatni a bűnök miatt.

A méltóság Istentől való.

4. Nem is veheti senki magának ezt a tisztiséget, hanem Istentől kell, hogy meghíva legyen, amint Áron példája is mutatja. Hasonlóképp a Krisztus is nem önmagát tisztelte

meg a főpapi méltósággal, hanem az, aki így szólt hozzá:

„fiam vagy te,
én adtam életet ma néked“;

6. amint egy másik helyen azt mondja róla Isten:

„főpap vagy örökké
annak rendje szerint
amint Melkiszedekek“.

Engedelmes volt.

7. Testi életének idejében kéréseket meg könnyörgéseket küldött ahhoz, aki meg tudta őt „szabadítani“ a tartós haláltól, hangos kiáltással és könnyek között és meghallgatásra is talált istenfélelme miatt. Ámbátor „fiú“ volt, abból, hogy „gyötrődött“, maga „meggyőződött“, mi „az engedelmesség“.
9. Amikor azután elérte „a tökéletességet“, mindazok számára, akik neki „engedelmesekek“,
10. szerzője „az örök megszabadulásnak“, ő, akit Isten főpapnak nevezett
- „annak rendje szerint
amint Melkiszedekek“.

Intelem.

A közöny.

- V. 11. Erről sok a mondanivalónk, de nehéz azt megmagyarázni, mivelhogy közönyösekké
12. váltatok. Mert bár az idő hosszát tekintve mestereknek kellene lennetek, ismét arra van szükségtok, hogy valaki megtanítsen az elemi tudnivalókra az isteni szózatokról. Odáig jutottatok, hogy tejre van szükségtok, nem
13. kemény eledelre. Hisz mindenki, aki még tejre szorul, járatlan abban, hogy „a megigazulásról“ beszéljen, hisz még tökéletlen. A teljeskorúaknak azonban kemény eledel jár, azoknak, akiknek a megszokás folytán be-

gyakorlott érzékszerveik vannak arra, hogy megkülömböztessék, mi a jó és mi a rossz.

A teljeskorúság.

- VI. 1. Ezért most elhagyva a kezdetleges tanítást Krisztusról, emelkedjünk a teljeskorúság fokára. Ne akarjunk ismét alapot vetni azzal, hogy beszélünk megtérésről, a bűnös cselekedetokről, hitről az Istenben, — hogy oktatást adunk a keresztségekről, a kéz feltételéről, a holtak feltámadásáról és az örök kárhözatról. Amit mondtunk, megcsináljuk, ha Isten is úgy akarja.

Az elesettek.

4. Mert nem lehet, hogy akik egyszer „megvilágosultak“ (és megkeresztelkedtek), megízlelték a mennyei adományt (a bűnbocsánatot),
5. részeseivé lettek a szent léleknek, megköstöltek Istennek gyönyörűséges beszédét (az igéreteket) és a jövő világ csodáit, — és azután mégis elpártoltak, hogy ezeket újból megtérésre lehessen indítani, őket, akik saját kárukra feszítik meg az Isten „fiát“ és megcsúfolják. Mert ha a szántóföld felissza az újból és újból rája hulló esőt és hasznos növényt terem azoknak, akikért a földet megmunkálják, akkor részt kap az áldásból
8. Istentől; de ha „tövis és bogáncsot“ hoz, úgy haszontalan, egynek számít az átokkal, aminek vége, hogy felégetik.

Remény.

9. Biztos vagyok azonban rólatok, kedveseim, a jobbik felől és hogy eléritek „a szabadságot“, ha ilyenformán beszélek is. Mert Isten nem igazságtalan, hogy elfelejthetné munkátokat és a szeretetet, amelyet tanúsítottatok vele szemben azzal, hogy anyagi segítségére jöttetek a keresztyén híveknek és most is segítségükre jöttök.

11. Kivánom, hogy mindenki közületek ugyanazt a buzgóságot tanusítsa, amikor teljes bizonyossággal ápolja a reményt mindvégig.

Türelem és kitartás.

12. Ne legyetek renyhék, hanem utánozzátok azokat, akik hűségükkel és türelmes várakozással birtokosai lettek „az ígéreteknek“. Mert amikor Isten Ábrahámnak „ígéretet“ tett, minthogy nagyobbra nem esküdhett, „önmagára esküdött“ ekképen: „valóban bőségesen megáldalak és nagyon megsokasítalak“
14. És az türelmesen várakozva el is érte „az ígéret“ teljesülését.

Az isteni eskü.

16. Az emberek tudvalevőleg valami nagyobbra „esküsznek“ és az eskü megerősítésül szolgál, úgy hogy vele szemben minden ellenmondás megszűnik náluk. Mivel pedig Isten határozottan akarta megmutatni „az ígéret“ birtokosainak, hogy határozatát nem lehet megmászítani, ezért „esküvel“ vállalt kezeséget.
18. Célja az volt, hogy két meg nem másítható cselekménnyel (az ígérettel és az esküvel), amelyekkel Isten semmiesetre se hazudhatott, hatalmas buzdítást adjon minékünk, akik a menekülést abban keressük, hogy az előttünk megnyílt reményhez szilárdan ragaszkodunk.
19. Ez a remény a mi életünknek mintegy erős és szilárd horgonya és „benyúlik (a mennyei szentély) legbensőbb részébe a függöny mögé.“
20. Ide ment be Jézus előre miérettünk, amikor főpap lett

„annak rendje szerint
amint Melkiszedek“
„örökkön örökké“.

Jézus a főpap.

Melkiszedek.

VII. 1. Ez a Melkiszedek ugyanis Sálemennek volt a királya és a legmagasabb Istennek „a papja.” Amikor pedig Ábrahám visszatért a háborúból, amelyben lekaszabolta a királyokat, összeakadt vele Melkiszedek és „megáldotta”

2. őt, Ábrahám viszont „tizedet adott” neki az egészből.

Először is, ami nevének az értelmét illeti, ő „igazságos király,” amellet „Sálem kirá-

3. lya” is, vagyis „a békekirály.” (Azután meg a bibliai elbeszélésben) nincs sem apja, sem anyja, se nemzetségfája: nincs se kezdete az idejének, se vége az életének, egészen egyforma is az Istennek „a fiával:” „főpap marad mindenkoron.”

A tized.

4. Vegyétek hát észbe, mily nagy ez az ember, amikor Ábrahám „tizedet adott” neki a zsákmány színe-javából, — ő, a patriárka.

5. Persze, hogy azok, akik a Lévihez tartozók közül a papi tisztet kapták, isteni rendeléssel utasítva vannak, hogy „tizedet” szedjenek a Törvény előírta módon a néptől, azaz a maguk testvéreitől, jöllehet ezek „Ábrahám

6. ágyékából” erednek. Ő azonban, Melkiszedek, anélkül hogy nemzetségre hozzájuk való volna, „tizedet szedett” Ábrahámtól és „megáldotta” azt, aki „az ígéreteknek” volt birtokában.

7. Már pedig vitán felül áll, hogy a nagyobbik szokta a kisebbiket „megáldani.”

8. Azután meg az egyik esetben halandó emberek „szednek tizedet,” a másokban pedig oly valaki, akiről igazolva van, hogy örök életű.

9. Hogy pedig kimondjam az igazat, Ábrahám személyében Lévi is, aki pedig „szedi a ti-

10. zedet“, szintén „tizedet fizetett,“ — hisz máris ott volt ősatyjának „az ágyékában,“ amikor „összeakadt vele Melkiszedek.“

Jézus a főpap Melkiszedek rendje szerint.

- VII.11. Ha már most a zsidó papság révén el lehetett volna érni valami „főkéleteset“ — hisz a nép a papság miatt kapta a Törvényt — mi szükség volt egy másik főpapot beállítani

„annak rendje szerint
amint Melkiszedek“

és őt nem „annak rendje szerint,“ aminő volt Áron, megjelölni?

12. Mert ha a papság megváltozik, akkor szükségszerűen a Törvénynek is meg kell
13. változnia. Hisz az, akire a fenti idézet vonatkozik, más törzsből származott, amelyből senkinek se volt dolga az oltári szolgálattal.
14. Közismeretes ugyanis, hogy a mi Urunk Júdából eredt és ezzel a törzsszel kapcsolatosan Mózes papokról egy szót se mondott.
15. Azután meg teljesen világos a dolog az által, hogy Melkiszedekhez hasonlóan van beállítva
16. a másik főpap, aki azzá lett nem valami törvény folytán, amely a testi leszármazást rendeli el, hanem azon csoda folytán, hogy
17. romlatlanul „örökké él.“ Hiszen bizonyágot tesz erről az Irás, hogy

„főpap vagy örökké
annak rendje szerint
amint Melkiszedek.“

A mózesi törvény megszűnt.

- VII.18. Ezzel érvényét veszíti az előzőleg közzétett „rendelkezés“ azért, mert már hatálytalan

19. és hasznavehetetlen. (Valóban nem is tudott valami „főkéleteset” nyújtani a Törvény.) Amellett jelentkezik magasabb fajta reménykedés, amelynek segítségével közeledhetünk Istenhez.
20. Vegyük még hozzá, hogy nem „eskütétel” nélkül vált főpappá — a zsidó főpapok ugyan-
21. is „eskütétel” nélkül lettek azokká; Jézus pedig „eskütétellel” annak részéről, aki így szólt hozzá:
„az Úr megesküdtött
és azt meg nem bánja:
főpap vagy örökké.”
22. Ennek megfelelőleg Jézus magasabb fajta isteni „rendnek” is lett kezességévé.
23. Amellett ott számra többen lettek főpapokká azért, mert a halál megakadályozta őket,
24. hogy hivatalukban megmaradjanak. Ő azonban, mivelhogy megmarad „örökké,” oly főpapi tisztet visel, amely nem változhatik.
25. Tudja is ennek folytán véglegesen „megszabadítani” azokat, akik az ő közvetítésével járulnak Istenhez, hisz él mindenkoron, hogy kérelmével közbenjárjon értük.

A keresztyén főpap jellege.

- VII.26. Úgy is kellett, hogy ilyen főpapunk legyen, aki istenes, hamisság nélküli, szeplőtlen, elkülönült a bűnösöktől és a mennyek fölé
27. emelkedett. Neki nincs szüksége időről-időre miként a földi főpapoknak, hogy előbb saját bűneiért mutasson be áldozatot, azután a nép bűneiért. Hisz megtette azt egyszer minden-
 28. korra, amikor önmagát hozta áldozatul. Mert a mózesi törvény embereket állít be főpapokul, akik fogyatékosak, „az esküvel” erősített isteni szózat pedig, amely a Törvény

után hangzott el, „a fiúval“ teszi ezt, aki „mindörökre“ „tökéletessé“ vált.

A keresztyén főpap műve.

A mennyei szentély.

- VIII. 1. A fődolog pedig a mondottaknál a következő: oly főpapunk van, aki „leült jobb oldalára“ a Hatalmas Isten trónjának, — ellátja a szentélyt és a valóságos „sátort,“ amelyet
3. az Úr „vert,“ nem pedig halandó. Mert hisz minden főpap arra van beállítva, hogy vértelen és véres áldozatokat mutasson be; ennek folytán neki is kellett valamijének lennie, amit bemutathatott.
4. Ha a földön lenne, pap se lehetne, mivel-hogy megvannak azok, akik a Törvény szerint
5. bemutatják az adományokat. Ezek a mennyei szentély képmásánál és árnyképénél végzik a szolgálatot, amint a rendelet bizonyítja, amit Mózes kapott, amikor a sátort felállítani készült: „vigyázz,“ mondta ugyanis az Isten, „csinálj mindent arra a mintára, amit megmutattak neked a hegyen!“

Az új rend.

6. Most pedig annnyival kiválóbb főpapi szolgálatot nyert Jézus, mert közvetítője magasabb fajta isteni „rendnek,“ amely magasabb fajta „igéretnek“ alapján vált törvényszerűen
7. érvényessé. Mert ha „az első isteni rend“ hiánytalan lett volna, úgy nem kellett volna
8. helyet keríteni a másodiknak. Isten azonban feddőleg azt mondja a zsidóknak:
- „lám eljön az idő,
— ez az Úr mondása —
s Izráel házára,
és Júda házára
„újrendet“ hozok majd;
nem olyfajta „rendet,“
- 9.

- aminőt csináltam
az ő apáikkal,
mikor kézen fogtam,
hogy kihozzam őket
Egiptom földjéről ;
mert ők nem maradtak
hívek a „rendemhez“
s én is hasonlólag
nem törődtem velük,
— ez az Úr mondása.
10. Hanem abban áll majd
„a rend,“ mit rendelek
Izráel házának
az idők multával
— ez az Úr mondása :
törvényimet adom
az ő értelmükbe
és az elméjükbe
írom be azokat
s én leszek Istenük
s ők lesznek a népem.
11. S nem kell, hogy oktassa
egyik a másikat
s ez az atyjafiát
ilyforma beszéddel :
„ismerd meg az Urat!“
mert ők mindannyian
ismernek majd engem
gyerektől felnőttségig :
12. mert irgalmas leszek
vétkéikkel szemben
és a bűneikre
nem gondolok többé.“
13. Amikor azt mondja Isten : „új“ (rend), akkor
már is kijelenti, hogy az első elavult ; ami
pedig elavult és kivénült, az már megérett a
pusztulásra.

A földi szentély.

- IX. 1. Voltak ugyan „az első rendnek” is szolgálati szabályai, volt földi szentélye. Ugyan is olyan „sátor” készült, amelynek elülső részében volt a lámpás és az asztal a szín-
3. kenyerekkel; ezt nevezik a Szentélynek. A második függöny mögött pedig „a sátornak” az a része van, amelyet Szentek Szentjének
4. neveznek. Itt van az arany füstölő oltár, a szövetségláda egészen arannyal bevonva, benne aranykorsó a mannával és Áron veszeje, amely kivirágzott, meg a szövetségtáblák, fölötte pedig a magasztos kerubok, amelyek szárnyaikkal beárnyékolják a láda fedelét. De erről most ne essék szó részletesen.
6. A földi „sátornak” részei tehát így vannak „felszerelve”. A papok pedig, akik a szolgálatot végzik, bármikor bemennek „a sátor” elülső részébe; a hátsóba azonban egyedül a főpap évenként egyszer, akkor is „nem vér nélkül”, amit bemutat a saját és a nép btlásaiért.
8. Ezzel arra utalt a szent lélek, hogy a Szentek Szentjébe vezető út még nem lett szabaddá, amíg „a sátor” elülső része meg-
9. van. Ez az első helyiség ugyanis jelképe a jelenlegi időnek és jellegének megfelelőleg hoznak ugyan vértelen és véres áldozatokat, de ezek nem képesek azt, aki Istennek szolgálatot végez, lelkiismeretében „tökéletesé” tenni. Hiszen az ételek és italok és különféle mosdások mellett az áldozatok is csupán külső szabályok, amelyek érvényesek, de csakis a helyes „rend” idejéig.

A mennyei Szentek Szentje.

- IX. 11. Krisztus ellenben megjelent mint főpapja a leendő javaknak. Be is ment a nagyobb

- és „tökéletesebb sátoron“ át, amelyet nem kézzel csináltak, azaz amely nem való ebből
12. a teremtett világból, amellet nem is bakok és tulkok vérét, hanem saját maga vérét víve egyszer s mindenkorra ment be a (mennyei) Szentek Szentjébe és megtalálta az örökre szóló megváltást.

A Krisztus vére.

13. Mert ha már „a bakok és bikák vére“, meg az üsző hamuja, amely ráfreccsen a tisztátalanokra, Istennek szenteltekké teszi az embereket, hogy testileg tisztákká lesz-
14. nek: mennyivel inkább „a Krisztus vére“, aki örök szellemi voltánál fogva önmagát mutatta be hibátlan áldozatul Istennek, megtisztítja lelkiismeretünket a bűnös cselekedeteiktől, hogy szolgálhassunk az élő Istennek.
15. Ezért közvetítője ő „új rendnek“. Halála azért történt, hogy az „első rend“ idejében elkövetett ballépésektől megváltást szerezzon és „ígéretet“ kapjanak az örök birtokra azok, akik erre el vannak hívva.
16. Mert ahol (végső) „rendelkezés“ van, ott feltétlenül szükséges „a rendelkezőnek“ halálát igazolni. Hisz „a rendelkezés“ csak elhalálozóitnak esetében jogérvényes, ellenben semmi hatálya nincsen, ha a „rendelkező“ életben van.
18. Ilyenformán az „első rendet“ sem avatták
19. fel „vér nélkül“. Miután ugyanis Mózes az összes parancsolatokat a Törvényben foglaltak szerint elmondotta az egész népnek, fogta a tulkok és bakok vérét vízzel és piros gyapjával és izsóppal együtt és befecskendezte úgy
20. a könyvet magát, mint az egész népet és így szólott: „ez a „rendhez“ tartozó vér, amelyet
21. Isten parancsolt néktek“. Amellet a sátrat és az összes, a szolgálathoz szükséges sze-

reket is hasonlókép befecskendezte vérrel.

22. Csaknem mindent „vérrel“ kell megtisztítani a Törvény értelmében és vér ontása nélkül nincsen megbocsátás.

A magasabb áldozat.

23. A dolgokat tehát, amelyek képmásai az égben levő dolgoknak, ilyen földi eszközökkel szükséges megtisztítani; magukat az égi dolgokat azonban magasabb áldozatokkal,
24. mint ezek. Mert Krisztus nem olyan szentélybe ment be, amelyet kézzel csináltak, amely csak visszképe a valóságnak, hanem magába a mennyországba azért, hogy most
25. megjelenjék javunkra Isten előtt. Nem is ment be, hogy újból és újból áldozatul bemutatassa önmagát, mint ahogy a földi főpap bemegy a Szentek Szentjébe évről-évre
26. idegen vérrel. Hisz akkor újból és újból kellett volna a halált elszenvednie a világ teremtése óta! Valójában azonban csak egyszer jelent meg a világkorok végeztével, hogy megszüntesse a bűnöket a maga áldozatával. Épúgy amint osztálysorsrészül jutott az embereknek, hogy egyszer meghaljanak
27. és azután jön az ítélet, hasonlókép a Krisztus is, miután egyszer feláldozta magát, hogy „elhordja sokaknak bűneit“, másodsor már minden kapcsolat nélkül a bűnnel jelenik meg azoknak, akik őt várják, hogy „megszabadítsa“ őket.

Az áldozatok megszüntek.

- X. 1. Minthogy pedig a mózesi törvény csak árnyképét tartalmazza a leendő javoknak, nem pedig a dolgoknak valódi képét, azért sohasem képes az évenként megismételt ugyanazon áldozatokkal, amelyeket szakadatlanul bemutatnak, azokat, akik az áldozatokon résztvesznek, „tökéletessé tenni.“ Avagy

nem szüntették volna-e be azok bemutatását, ha már nem volna semminemű büntudatuk azoknak, akik Istennek szolgálatot végeznek, miután egyszer s mindenkorra megtisztultak?

3. Ehelyett azonban az áldozatok folytán évről-évre visszaemlékeznek a bűnökre. Hiszen lehetetlen, hogy bikák és bakok vére a bűnöket eltávolítsa!
5. Ezért mondta a Krisztus, amikor a világra jött:

„áldozat s adomány
nem kellettek néked —

6. „testet“ adtál nékem;
teljes áldozatban
s bűnökért hozottban
nem vala tetszésed.

7. Akkor azt mondtam:
„itt vagyok, eljöttem,
— hisz a könyvtekercsben
van megírva rólam —
hogy tegyem, ó Isten,
a te akaratod“.

8. Az idézet elején tehát azt mondja: „áldozatok és adományok és teljes áldozatok és bűnökért hozottak nem kellettek néked, nem is volt bennök tetszésed“, — pedig ezeket a mózesi törvény értelmében mutatják be.
9. „Akkor“ azután azt mondta:

„itt vagyok, eljöttem,
hogy tegyem
a te akaratod“.

- Az előbbi tehát megszünteti, hogy az
10. utóbbit érvényre juttassa. Az ő „akaratából“ vagyunk Istennek szentelve az által, hogy a Jézus Krisztus „teste“ „áldozati adományul“ szolgált egyszer s mindenkorra.
 11. Minden pap napról-napra ott áll, hogy szolgálatát elvégezze és hogy ugyana

- az áldozatokat újból és újból bemutassa,
amelyek pedig sohasem képesek a bűnöket
12. eltörölni. Ő pedig csak egy áldozatot hozott
a bűnökért és azután állandóan
„ült Isten jobbára.“

Az új rend.

13. Folytatólag azt várja,
„amíg'én tevődnek
az ő ellenségi
zámolyul lábának“.
14. Egyetlen egy „adománnyal“ ugyanis a töké-
letességhez juttatta állandóan azokat, akik
Istennek vannak szentelve.
15. Ezt bizonyítja nekünk a szent lélek is. Mert
miután ezt mondotta:
16. „abban áll majd a „rend“,
mit rendelék nekik
az idők multával“, —
azt mondja az Úr:
„törvényimet adom
az ő elméjükbe
és az értelmükbe
írom be azokat“
17. „és a bűneikre“
s törvénysértésikre
„nem gondolok többé“.
18. Ahol pedig ezek meg vannak bocsátva,
ott többé nincs helye áldozati adománynak
bűnökért.

Intések és utasítások.

A keresztyén kötelesség.

- X. 19. Telve vagyunk tehát bizalommal, testvé-
reim, hogy „beme gyünk“ a Szentek Szentjébe
20. a Jézus vére révén. Ezt az új és örök életet
jelentő utat ő nyitotta meg nekünk a függő-

- nyön által, vagyis az ő „testén“ keresztül.
21. Van „magasztos főpapunk“ is „Istennek há-
 22. zanépe felett.“ Ezért közeledjünk józan ésszel, amely teljesen biztos a hűségben, eszünk legyen megtisztítva a bűntudattól és testünk legyen lemosva tiszta vízzel!
 23. Órizzük meg a hitvallást, amely a reményről szól, rendületlenül, mert „bizalomra érdemes“ az, aki „az ígéretet“ adta!
 24. Ügyeljünk is egymásra, hogy buzdítást
 25. adjunk szeretetre és jó cselekedetekre! Ne hagyjuk el a saját gyülekezetünket, amint némelyek szokták, hanem intsünk és ezt annál inkább, mentől közelebbinek látjátok az Úr visszatérésének napját.

Második kiengesztelés nincs.

26. Mert ha szándékosan vétkezünk, miután megkaptuk a valóságnak teljes ismeretét, úgy nincsen többé valami „áldozat“ a bűnök kiengesztelésére. De van rettegő várakozás,
27. hogy jön az ítélet és van „heve a tűznek, amely meg fogja emészteni az Istennel ellen-
28. kezőket.“ Ha valaki a mózesi törvényt nem tartja kötelezőnek, annak könnyörtelenül „két vagy három tanú bizonyosságára meg kell hal-
29. nia.“ Mennyivel súlyosabb büntetésre — gondoljátok csak meg! — lesz érdemes az, aki az Isten „fiát“ lábbal tapodja és „a rendhez tartozó vért,“ amely az illetőt Istennek szentelte, valami egész közönséges (bűnös) vérnek tekinti és a szellemet, melyet kegyelemből
30. kapott, megcsúfolja. Hisz ismerjük azt, aki így szól:
„enyém a megtorlás,
én majd megfizetek!“
azután meg:
„az Úr megítéli az ő népét.“
31. Rettenetes dolog az élő Istennek a kezébe esni!

Kitartás.

- X.32. Gondolatok csak vissza az elmúlt időre, amikor alig hogy „megvilágosodtatok“ (és megkeresztelkedtetek), oly sok szenvedéstel-
33. jes küzdelmet kellett megállanotok. Majd szidalmakkal és bántalmakka! közszemlére voltatok állítva, majd meg osztzkodtatok
34. azokkal, akik ilyen sorsra jutottak. Hisz együtt szenvedtetek a foglyokkal és örömmel eltűrtétek, ha vagyonotokat elrabolták, mert tudtátok, hogy ti magatoknak „magasabb birtokotok“ van, amely meg is marad.
35. Ne dobjátok hát su'ba bizalmatokat: nagy
36. jutalom jár ki azért! Kitartásra van szükségetek, hogy az Isten „akarataát“ teljesítsétek és „a megígért javakat“ elérjétek.
37. Mert még csak
„rövidke,
nagyon rövid idő
s jó, kinek jönni kell
s nem várat magára;“
38. „s ki igaz szememben,
örök éltű leszen,
mert híven kitartott;
de ha gyáván hátrál,
én magam nem lelek
semmi tetszést benne.“
39. Nekünk pedig semmi dolgunk „a hátrálás-
sal,“ ami kárhozatra visz, hanem csakis „a
- XI.1. hű kitartással,“ ami megóvjá az életet. A hűség ugyanis bizakodás oly dolgokban, amiket remélünk, bizonyíték oly tényekről, amelyeket nem látunk.

Példák a hithűségre.

- XI.2. Vele nagy dicséretet szereztek az elődök a régi időben!
3. Hithűséggel tudjuk csak megérteni, hogy

a világot a maga korszakaival az Isten szava teremtette; ami most látható, annak nem abból kellett keletkeznie, amit érzékeinkkel észre tudunk venni.

4. Azért mert hithű volt, hozott Ábel az Istennek jobb áldozatot mint Káin. Ennek folytán dicséretet is szerzett, hogy igaz, avval, hogy „Isten maga“ dicsérőleg beszél „áldozatairól“ és ennek folytán most is beszél messze az ő halála után.
5. Hithűségért jutott osztályrészül Enochnak „az elragadtatás,“ hogy ne érje halál; „nem találták sehol, mert Isten elragadta.“ „Az elragadtatás“ előtt pedig azt a dicséretet kapta, hogy „megnyerte tetszését az Istennek.“
6. Már pedig hithűség nélkül nem lehet „tetszést megnyerni.“ Aki ugyanis az Isten elé járul, annak hinnie kell, hogy Isten van és hogy azoknak, akik őt keresik, meg is adja a jutalmat.
7. Hithűség indította Noét, hogy amikor Istentől utasítást kapott oly eseményekről, amelyek még nem voltak láthatók, félelemtől elfogva „felszerelte“ a bárkát, hogy megmentse saját „házanépét.“ E hithűség folytán kárhóztató ítéletet mondott a világ felett és birtokosává lett a megigazulásnak, amely a hithűségnek a következménye.
8. Hithűség volt az oka, hogy Ábrahám, amikor felhívást kapott, engedelmeskedett is, hogy „kivándoroljon“ olyan helyre, amelyet neki kellett majdan birtokba vennie, „ki is vándorolt“ anélkül, hogy tudta volna, hová megy. — Hithűség volt az oka, hogy „jövevényként letelepedett“ az ígélet földjén, mint idegen országban és „sátorban“ tanyázott Izsákkal és Jákobbal, akik vele együtt voltak
10. birtokosai ugyanannak „az ígéletnek.“ Vára-

- kozott ugyanis „a (mennyei) városra,“ amelynek szilárd alapfalai kell, hogy legyenek és amelynek alkotója és építőmestere az Isten.
11. Hithűség segítette Sárát magát is, hogy annyi erőre kapjon, amivel az utódok sorát meg tudja kezdeni, bár életkora túllépte a (fogadásra) szükséges határt. Ő azonban „bizalomra érdemesnek“ tartotta azt, aki „az
 12. ígéretet“ tette. Ezért egy embertől és pedig olyantól, akinek (nemi) szervei már elhaltak, támadtak az utódok „mint az ég csillagai, oly számosan és mint a föveny a tengerpartján, melyet nem lehet megszámolni.“
 13. Hithűség vigasztalta mindezeket, amikor meghaltak anélkül, hogy elérték „az ígért“ javukat. Csak messziről látták és üdvözölték azokat és hitvallást tettek, hogy „idegenek
 14. és jövevények a földön.“ Akik azonban ilyenformán beszélnek, azok nyíltan kimondják,
 15. hogy „hazát“ keresnek. Ha pedig arra a földre gondoltak volna, amelyből kijöttek, lett volna
 16. idejük, hogy visszatérjenek. Valójában azonban „magasabb haza“ után vágyakoztak, tudniillik a mennyei után. Ezért az Isten sem restelkedik, hogy Istenüknek neveztesse magát: hiszen elkészített nekik (mennyei) „várost“ lakásul.
 17. Hithűség vezette „Ábrahámot, mikor áldozatra vitte Izsákot próbára tévé“ (nem lesz-e engedetlen). Meg is áldozta volna „egyszülött
 18. fiát,“ ő, aki „az ígéreteket“ vette s akihez ezek a szavak hangoztak el, hogy „Izsák
 19. révén lesznek neked utódaid.“ Megfontolta ugyanis, hogy Isten a halottakból is képes életet kelteni. Ennek folytán megint megkapta Izsákot, — ami példázatul szolgál (Jézus halálára és feltámadására).
 20. Hithűséggel telve áldotta meg Izsák is Jákobot és Ezsaut a jövő sorsot illetőleg.

21. Hithűséggel telve áldotta meg Jákob, amikor halála közelgett, mindegyikét a Józseffiaknak és „leborult botja hegyére támaszkodva.”
22. Hithűséggel telve emlékezett meg József, amikor a végét járta, az Izráéliek kivonulásáról és tett rendelkezéseket, hogy mi történjék csontjaival.
23. Hithűség volt az oka annak, hogy Mózes születése után „három hónapig rejtegették” a szülei, mert „látták, hogy milyen bájos” a gyermek — és annak is, hogy nem félték a király haragjától.
24. Hithűség volt az oka, hogy „Mózes, amikor felnivelkedett”, visszautasította, hogy a
25. Fáraó leánya fiának nevezzék. Inkább azt választotta, hogy együtt szenvedjen rossz bánásmódot az Isten népével, mint hogy
26. időre szóló haszna legyen a bűnből; Egiptom kincseinél nagyobb értéknek tartotta, „ha szidalmazták a Krisztusért”: szeme ugyan-
27. is a jutalmon csüngött. Hithűség vezérelte, amikor elhagyta Egiptomot anélkül, hogy félt volna a király haragjától. Mert oly kitartó volt, mintha látta volna azt, akit látni
28. nem lehet. — Hithűség indította, amikor elrendelte a husvétii bárányt és hogy megöntözzék vérrel az ajtófélfákat, nehogy „az öldöklő” angyal hozzányuljon a zsidók elsőszülötteihez.
29. Hithűség erősítette a zsidókat, amikor keresztülmentek a Vöröstengeren mint a szárazon, amit amikor az egiptomiak megpróbáltak, belefelladtak.
30. Hithűség okozta, hogy Jericho falai leomlottak, miután a zsidók hét napon át körüljárták azokat.
31. Hithűségnek volt a következménye, hogy Rahab, a ríma, nem pusztult el „az enge-

detlenekkel“ együtt, amikor bántódás nélkül házába fogadta a kémeket.

32. De mit folytassam? Hisz kifogynék az időből, ha beszélni akarnék Gideonról, Barakról, Sámsonról, Jeftéről, Dávid és Sámuelről
33. és a prófétákról. Hithűségük segélyével leigáztak királyságokat, igazságot szolgáltattak, — elértek „megigért javakat“, betömték orosz-
34. lánok száját (hogy ne ártsanak), eloltottak lobogó tüzet, megmenekültek a kard élétől, betegségből erőre kaptak, háborúban győztesek lettek, idegen népek táborát megfutamították. Asszonyok a feltámadás révén visszakapták halottjaikat. Mások elszenvedték a kínpadot és nem fogadták el a szabadonbocsátást (hitzegés árán), hogy „magasabb
36. feltámadásnak“ lehessenek részesei. Mások meg megismerték a meggyalázást és korbácsolást, hozzá a láncokat és a börtönt.
37. Megkövezték, felrészelték, elfűrészelték őket, halált szenvedtek a kardtól, szertejártak juhbőrben és kecskebőrben, nélkülöztek, szenvedtek, bántalmakat tűrtek, — ők, akiket a világ meg nem érdemelt, pusztákon és hegyeken, barlangokban és szakadékokban bujdokoltak.
39. Mégis mindezek, bár dicséretet nyertek hithűségükért, „a megigért jutalmat“ nem
40. érték el. Isten ugyanis minket (keresztyéneket) illetőleg valami „magasabbat“ vett már előre számításba, hogy ne jussanak „a tökéletességhez“ minélkülünk.

Jézus példája.

- XII. 1. Ennek folytán mi is, akiket ily sűrű fellege a hithű tanuknak vesz körül, tegyünk le mindent, ami terhünkre van és a bűnt, amely könnyen megejt! Fussunk kitartóan a versenyben, mely ránk vár!

2. Pillantsunk fel Jézusra, aki kezdője és befejezője a hithűségnek! aki az örömet, mely jutalomként reája várt, elszenvedte a keresztet, semmibe se vette a meggyalázást, azután pedig „leült” az Isten trónusának
3. „jobb oldalán.” Gondoljatok őreája, aki „a bűnösök részéről” eltűrt ilyen támadást „maga ellen” és ne fáradjatok el és ne veszítsétek el kedveteket.

A fenytés nevelési célzata.

- XII. 4. Eieddig még nem álltatok ellen a bűnnel folytatott harcban a vérontásig.
5. De megfeledkeztetek teljesen az intésről, mely hozzátok mint „fiakhoz” van intézve:
„fiam, ne kicsinyeld
az Úr fenytését
s ne veszítsd el kedved,
hogyha büntet féged!
 6. mert kit az Úr szeret,
azt meg is fenytíti,
megvesszőz mindenkit,
kit fiaként fogad”.
 7. Tartsatok ki türelmesen „a fenytéskor!” Isten úgy bánik veletek mint „a fiaival”. Hol van „a fiú”, akit apja meg nem „fenytí”?
 8. Ha azonban „fenytés” nélkül maradtok, amiből mindenkinek részt kellett kapnia, — akkor fattyak vagytok, nem pedig „fiak”.
 9. Azután meg: testi atyáink „megfenytettek” minket és tisztelettel megbecsültük őket. Nem nagyobb kötelességünk e, hogy aláves-sük magunkat „a szellemek atyjának”, ami-vel elérjük az örök életet? Hisz a szülők csak rövid időre „fenytettek”, amint nekik jönnek látszott, Isten azonban a mi valódi javunkra, hogy részt kapjunk az ő isteni mivoltából.

11. Persze bárminő „a fenytés“, az a jelen pillanatban látszólag nem szerez örömet, hanem szomorúságot; utólag azonban (belső összhangot adó) eredményt hoz azoknak, akik tőle meg vannak edzve, tudniillik a becsületességet (az erkölcsi értéket).

A teendők.

XII. 12. Ezért

- „nyújtsátok ki ismét
ellankadt kezetek
s megbénult térdetek!“
13. s „csináljatok síma,
egyengetett ösvényt
a ti lábatoknak!“
- hogyan ami béna, még ki ne ficamodjék, hanem inkább meggyógyuljon.
14. Igyekeztek mindenkivei békében élni és az Istennek szentelt mívoltot elérni, amely nélkül senki sem láthatja meg az Urat.
15. Ügyeljete, hogy senki ki ne maradjon az isteni kegyelemből! hogy „valami keserű gyümölcsöt hozó gyökér magasba ne nőjön és bajt ne csináljon“ és vele sokan meg ne
16. fertőzzék magukat! Senki ne legyen bujálkodó és Istentől elrugaszkodott, mint Ezsau volt, aki egy tál ételért „odaadta elsősülött-ségi jogát“. Tudjátok meg, hogy később is, amikor birtokul akarta megszerezni az áldást, elvetés volt része, mert nem talált módot a megtérésre, bár azt sírva kereste is.

A mennyei Jeruzsálem.

18. Mert ti nem álltatok meg „a hegy“ előtt, amelyet kézzel lehet érinteni, sem „a lobogó tűz előtt, a felhőgomolyag, a mély homály,
19. a fergeteg előtt, — mikor zúgott a harsona s a szavak dörögtek“, melyeknek hallatára a
20. zsidók azt kérték, hogy tovább ne folytatód-

- jék hozzájuk a beszéd ; nem tudták ugyanis elviselni a parancsszót ; „ha csak állat is érinti a hegyet, meg kell azt kövezni!“ Sőt oly rettenetes volt a látomány, hogy Mózes azt mondotta : „meg vagyok rémülve s el vagyok borzadva.“
21. Ehelyett ti megálltatok a Sionhegy és az élő Isten „városa“, a mennyei Jeruzsálem előtt és sokezer angyal előtt, „az ünneplő sereg“ és „az elsősülöttek“ gyülekezete előtt, akik az égben vannak feljegyezve, „a bíró“ előtt, aki mindeneknek az Istene, a „lökéletessé vált“ igazak szellemei előtt és
22. „az új rend“ közveitője, Jézus előtt és az ő tisztító vére előtt, amely hangosabban beszél, mint maga Ábel.
23. Vigyázzatok, el ne utasítsátok azt, aki hozzátok beszél! Mert ha azok nem kerülték el a büntetést, amikor a földön elutasították azt, aki nekik „parancsokat“ adott, Mózeset : menygyivel kevésbé mi, ha elfordulunk attól, aki az égből beszél.
24. Isten hangja egykor megrendítette a földet, most pedig azt „az ígéretet“ adta :
„még egyszer megrázom
nem csupán a földet,
hanem az eget is“.
25. A szó „még egyszer“ világosan bizonyítja, hogy a mi „megrendül“, meg is változik, mint olyan, amit csináltak ; végleg meg kell azonban maradni annak, ami nem tud „megrendülni“. Ezért mi, amikor „rendíthetellen“ királyi uralmat veszünk át, legyünk hálásak és szolgáljunk ezzel tetsző módon az Istennek, tisztelettel és félelemmel.
26. Mert „emésztő tűz
a mi Istenünk is“.

Miheztartás végett.

- XIII. 1. A testvéri szeretet legyen tartós.
2. Ne feledkezsetek meg arról, hogy mindenkit vendégszeretően fogadjatok! Hisz egyik-másik ilyen módon már angyalokat is megvendégtelt anélkül, hogy tudta volna.
 3. Gondoljatok a foglyokra, mintha magatok is azok volnátok, a bántalmakat szenvedőkre, mint akik magatok is ki vagytok téve testi sérelmeknek.
 4. A házasságot tartsa mindenki becsületben és a házasság legyen szeplőtelen! Bujálkodókat és házasságtörőket megbüntet az Isten.
 5. Az érzület legyen pénzsóvárgástól mentes! Legyetek megelégedve avval, amitek van! Hisz Isten maga mondotta:
„nem bocsátalak el
s nem hagylak el téged“,
 6. úgy hogy bátran mondhatjuk:
„az Úr segítöm, nincs miért remegnem,
mert mit csinálhat ember énnekem?“
 7. Gondoljatok vezetőitekre, akik Isten szavát hirdették nektek! Figyeljétek meg, mily eredménye volt életmódjoknak és utánozzátok
 8. hűségüket! Jézus Krisztus tegnap és ma ugyanaz és örökkévalóságig az!
 9. Tarka-barka s idegen tanításokkal ne hagyjátok magatokat félrevezetni! Mert az a hasznos, hogy az ész a kegyelem révén váljék erőssé, nem az ételek révén. Akik ezek szerint éltek, hasznot belőle nem láttak.
 10. Oly oltárunk van, amelyről nem szabad enniök azoknak, akik „a sátorban“ szolgálatot
 11. végeznek. Mert amely állatoknak „vérét a bűn kiengeszteléseért a Szentek Szentjébe viszi be“ a főpap, azoknak testét „el kell égetni a táboron kívül.“ Ép ezért Jézus is,
 - 12.

- hogy Istennek szentelje a népet saját vérével,
„a város kapuin kívül“ szenvedett (halált).
13. Menjünk ki azért hozzá „a táboron kívül“ és
 14. hordozzuk az ő gyalázatát, mert itt nincs „meglevő városunk“, hanem keressük „a leendő.“ „Hozzunk“ tehát Jézus révén „hála-áldozatot“ mindenkor „Istennek“, vagyis „az ajkak termését“, amelyek az ő személyét magasztalják.
 16. Jót tenni és testvérileg összetartani el ne felejtsetek! Mert az effajta „áldozatokon“ örömét leli az Isten.
 17. EngedelmeskedjeteK vezetőiteknek és legyetek engedékenyek! Hisz ők örködnek éltetek felett, mint akik egykor erről számot adnak. Hadd tegyék ezt örömmel és nem sóhajok között, — mert az nektek nem hozna hasznot.
 18. Imádkozzatok érettem! mert bizton tudom, hogy lelkiismeretem tiszta, hisz azt akarom, hogy mindenkép szép életmódot folytassak.
 19. Annál sürgősebben kérlek, tegyétek meg ezt, hogy mentől hamarább visszakapjatok.

Befejezés.

- XIII.20. Az örök jólét Istene pedig, aki a halottakból „visszahozta a juhok pásztorát“, a nagyot, „az örök rendhez tartozó vér által“, a mi
21. Urunkat, a Jézust, lássson el titeket minden jóval, hogy teljesíthessétek az ő „akarátát.“ Alkossa bennünk azt, ami neki kedves, a Jézus Krisztus által — övé a dicsőség örökön örökké, ámen.
 22. Kérlek titeket, testvérek, hallgassátok meg szívesen ezt az intő beszédet. Hisz csak röviden írtam nektek.

23. Közlöm veletek, hogy Timoteusz testvérem elutazott. Ha nemsokára megjő, vele együtt meglátogatlak titeket.
24. Köszöntsétek összes vezetőiteket és az összes keresztyéneket! Köszöntenek titeket az Itáliából valók.
25. Mindnyájatokat üdvözöllek.

